EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 22.4.2025
COM(2025) 188 final

2025/0103 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 en (EU) 2024/795 wat betreft het stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting met het oog op de uitvoering van het ReArm Europe-plan

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

In de politieke beleidslijnen kondigde voorzitter Von der Leyen aan dat wat betreft defensie een nieuw tijdperk in het verschiet ligt. De EU zal de komende vijf jaar werken aan de opbouw van een echte Europese defensie-unie. De afgelopen decennia werden gekenmerkt door een chronisch gebrek aan investeringen en efficiënte uitgaven in onze militaire vermogens, met gevolgen voor de productiecapaciteit van de Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB) en het innovatiepotentieel daarvan, en leidend tot versnippering op nationaal niveau van de defensiemarkt. Om deze nieuwe aanpak vorm te geven en de investeringsbehoeften van de EU in kaart te brengen, hebben de Commissie en de hoge vertegenwoordiger op 19 maart 2025 het "Gezamenlijk Witboek over de gereedheid van de Europese defensie 2030" gepresenteerd.

In het witboek wordt benadrukt dat de lidstaten geconfronteerd worden met een acute en toenemende dreiging, die een gecoördineerd antwoord in een geest van solidariteit vereist. Oorlog, agressie en andere vijandige daden hebben het continent getroffen. De EU kan alleen vrede garanderen en zelf over haar toekomst blijven beschikken als zij gereed is om deze acties af te schrikken. Daarvoor is het nodig de defensie-industrie van de Unie te versterken, zodat deze de nodige uitrusting kan produceren om potentiële agressors te ontmoedigen. De EU is gebouwd op een stevig fundament dankzij haar welvaart en productievermogen, die haar in staat stellen middelen en latente technologische en industriële kracht te ontketenen. Op dit moment wordt haar defensiegereedheid echter in het gedrang gebracht doordat er tientallen jaren te weinig in de defensiesector is geïnvesteerd, hetgeen de noodzaak onderstreept van een gezamenlijke inspanning om de defensiepositie van de EU te versterken.

Ter ontwikkeling van de nodige vermogens en militaire gereedheid om een gewapende agressie geloofwaardig af te schrikken en de toekomst van de EU veilig te stellen, is een enorme verhoging van de Europese defensie-uitgaven gedurende een langere periode nodig. Dit vereist een gecombineerde en aanhoudende inspanning op het niveau van de EU en de lidstaten om collectief te investeren in de defensie van de EU. Daarmee zal de defensie-industrie van de Unie kunnen profiteren van de voorspelbaarheid op lange termijn die zij nodig heeft om in nieuwe productiecapaciteit te investeren.

De STEP-verordening ondersteunt het concurrentievermogen en het technologische voordeel van de EU. In het kader van STEP is het voortaan mogelijk de ontwikkeling en productie van bepaalde defensietechnologieën, waaronder AI, cyberbeveiligingstechnologieën en drones, te ondersteunen.

De EU moet echter meer doen om de dringende behoefte aan meer Europese investeringen op het gebied van defensie te ondersteunen met de EU-begroting.

Naar aanleiding van de brief van 4 maart van voorzitter Von der Leyen aan de Europese Raad heeft dit voorstel tot doel het toepassingsgebied van STEP uit te breiden door een vierde strategische sector in te voeren die alle defensiegerelateerde technologieën en producten omvat, met inbegrip van die welke onder de in het witboek vastgestelde prioritaire vermogensgebieden vallen.

Op die manier zou STEP dus als hefboom kunnen dienen om extra middelen en investeringen in te zetten voor de defensiesector, en met name voor de technologische en industriële basis daarvan.

Daartoe voorziet dit voorstel in wijzigingen van de STEP-verordening en van de verordeningen inzake andere programma's waarop STEP betrekking heeft, te weten het Europees Defensiefonds, het programma Digitaal Europa en Horizon Europa. Daarnaast voorziet het ook in wijzigingen van de verordening betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (ASAP) en de verordening tot vaststelling van de Connecting Europe Facility (CEF), zodat meer EU-middelen kunnen worden ingezet ten behoeve van de defensie-industrie en van defensietechnologieën.

De wijziging met betrekking tot het Europees Defensiefonds moet cumulatieve financiering van dezelfde actie uit hoofde van het Europees Defensiefonds en uit hoofde van andere programma's van de Unie mogelijk maken; daarnaast wordt ook de mogelijkheid ingevoerd om middelen die in het kader van de fondsen van het cohesiebeleid aan de lidstaten zijn toegewezen, over te dragen naar het Europees Defensiefonds. De ASAP-verordening wordt eveneens gewijzigd om soortgelijke overdrachten vanuit de lidstaten mogelijk te maken, alsook om de toepassingsperiode van die verordening te verlengen tot na 30 juni 2025.

Bij de wijziging met betrekking tot het programma Digitaal Europa ligt de nadruk op de ondersteuning van acties op het gebied van tweeërlei gebruik als een algemene en specifieke doelstelling van het instrument, en op de mogelijkheid om de begrotingsflexibiliteit in te zetten voor de ondersteuning van aanvullende, goed gerichte investeringen ten behoeve van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de EU.

De wijziging met betrekking tot het programma Horizon Europa zal het mogelijk maken om technologieën met potentiële toepassingen voor tweeërlei gebruik te ondersteunen in het kader van de Accelerator van de Europese Innovatieraad (EIC), alsook om eigenvermogenssteun voor schaalvergroting te bieden voor technologieën waarbij de nadruk ligt op defensietoepassingen. Ongebruikte bedragen en potentiële opbrengsten van investeringen door het EIC-fonds tijdens de proeffase in het kader van Horizon 2020 moeten beschikbaar worden gesteld om aanvullende projecten op het gebied van tweeërlei gebruik en defensie te financieren die dankzij het gewijzigde toepassingsgebied in aanmerking komen.

Dankzij dit voorstel zou de Commissie ook in het kader van Horizon Europa, het Europees Defensiefonds en het programma Digitaal Europa STEP-zegels[1] kunnen toekennen aan projecten met een groot potentieel in de defensiesector, met als doel financiering uit andere bronnen (andere EU-fondsen, nationale fondsen, particuliere of institutionele investeerders) aan te trekken.

De Commissie heeft op 1 april 2025 voorgesteld de verordeningen betreffende het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO)/Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) en het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) te wijzigen om investeringen op het gebied van defensie verder te bevorderen, als onderdeel van de tussentijdse evaluatie van het cohesiebeleid.

Dit voorstel vormt een aanvulling op die tussentijdse evaluatie van het cohesiebeleid. De uitbreiding van het toepassingsgebied van STEP zou het mogelijk maken investeringen in de

[1] Met "STEP-zegel" wordt het soevereiniteitszegel bedoeld zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2024/795.

ontwikkeling en productie van kritieke technologieën op defensiegebied te ondersteunen in het kader van de bestaande specifieke STEP-doelstellingen van het EFRO en het Cohesiefonds. Op dezelfde wijze zouden vaardigheden die relevant zijn voor de ontwikkeling/vervaardiging van kritieke technologieën in de defensiesector ook in het kader van STEP kunnen worden ondersteund via het ESF+.

Er is een gecoördineerde aanpak op EU-niveau nodig om te zorgen voor naadloze mobiliteit van militair personeel en militaire uitrusting in heel Europa. De CEF kan er, als centraal beheerd programma, voor zorgen dat projecten voor militaire mobiliteit met een grote Europese toegevoegde waarde en een hoge maturiteit worden geselecteerd voor een snelle en gecoördineerde uitvoering in meerdere lidstaten, op basis van de militaire mobiliteitscorridors. De CEF garandeert ook dat de Militaire Staf van de EU wordt betrokken bij de selectie van projecten en dat de geselecteerde projecten voldoen aan de technische normen die vereist zijn voor vervoersinfrastructuur voor tweeërlei gebruik.

Het voorstel voor de tussentijdse evaluatie van het cohesiebeleid stelt de lidstaten in staat de huidige cohesiefondsen te gebruiken om in infrastructuur voor defensie of voor tweeërlei gebruik ter bevordering van de militaire mobiliteit te investeren; zij profiteren daarbij van een voorfinanciering van 30 % van de geprogrammeerde bedragen en van de mogelijkheid om Uniefinanciering van maximaal 100 % toe te passen. Die investeringen zijn in de eerste plaats gericht op de vier prioritaire militaire mobiliteitscorridors van de EU. Voor investeringen in militaire mobiliteit worden de lidstaten in de begeleidende mededeling bij de tussentijdse evaluatie van het cohesiebeleid aangemoedigd gebruik te maken van de mogelijkheid om de hun in gedeeld beheer toegewezen middelen over te dragen naar de CEF, terwijl zij daarbij profiteren van dezelfde gunstige voor- en medefinancieringspercentages als bij de cohesiefinanciering. Er wordt een wijziging van de CEF-verordening voorgesteld die dit proces moet vergemakkelijken.

De wijziging van het CEF-programma voor de digitale sector zal het mogelijk maken de digitale capaciteiten ter beschikking te stellen die nodig zijn voor de ontwikkeling van defensieproducten en -technologieën, met inbegrip van cloudcomputing voor connectiviteit, AI en AI-gigafabrieken.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Het voorstel is in overeenstemming met de doelstellingen van de bovengenoemde EU-programma's en van de fondsen van het cohesiebeleid. Het voorziet in gerichte wijzigingen van de Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 en (EU) 2024/795.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Het voorstel beperkt zich tot gerichte wijzigingen van de Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 en (EU) 2024/795 en blijft in overeenstemming met andere beleidsterreinen van de Unie.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

Het voorstel is gebaseerd op de artikelen 114, 164, 172 en 173, artikel 175, derde alinea, de artikelen 176, 177, 178, 182, 183 en 188 en artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Het voorstel heeft tot doel investeringen op het gebied van defensie aan te moedigen door stimulansen te bieden, potentiële belemmeringen weg te nemen en te zorgen voor meer flexibiliteit en vereenvoudiging. Hetzelfde resultaat kan niet worden bereikt door maatregelen op nationaal niveau.

- **Evenredigheid**

Het voorstel heeft tot doel investeringen op het gebied van defensie te mobiliseren en meer flexibiliteit en vereenvoudiging te bieden teneinde die investeringen te versnellen. De maatregelen gaan niet verder dan wat nodig is om deze doelen te bereiken.

- **Keuze van het instrument**

Een verordening is het passende instrument aangezien deze rechtstreeks toepasselijke regels voor de steun bevat en omdat er wijzigingen in bestaande verordeningen moeten worden aangebracht.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

n.v.t.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

n.v.t.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

n.v.t.

- **Effectbeoordeling**

Dit voorstel creëert geen nieuw instrument, maar wordt uitgevoerd via bestaande instrumenten in het kader van de EU-begroting, die worden gewijzigd om beter investeringsmiddelen voor defensie te kunnen mobiliseren. Deze bestaande instrumenten, zoals Horizon Europa, het programma Digitaal Europa, het Europees Defensiefonds en de Connecting Europe Facility, zijn onderworpen aan een effectbeoordeling. Deze analyse, die is uitgevoerd in effectbeoordelingen of werkdocumenten van analisten, heeft betrekking op de belangrijkste effecten van dit voorstel. Daarom is een nieuwe effectbeoordeling niet nodig. Bovendien vereisen de beperkte en gerichte wijzigingen geen afzonderlijke effectbeoordeling.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

n.v.t.

- **Grondrechten**

n.v.t.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Dit initiatief zal worden gefinancierd met bestaande middelen, waarbij de budgetten van de betrokken programma's en de daaraan toegewezen personele middelen niet worden overschreden.

Op grond van dit voorstel zal het budget van de EIC met 210 miljoen EUR worden verhoogd, afkomstig uit de ongebruikte bedragen en terugvloeiende middelen van het EIC-proefproject in het kader van Horizon 2020.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De uitvoering van de maatregelen zal worden gemonitord en gerapporteerd in het kader van de voor elk van de programma's en fondsen vastgestelde algemene verslagleggingsvoorschriften.

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

n.v.t.

2025/0103 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 en (EU) 2024/795 wat betreft het stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting met het oog op de uitvoering van het ReArm Europe-plan

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen 114, 164, 172 en 173, artikel 175, derde alinea, de artikelen 176, 177, 178, 182, 183 en 188 en artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité[2],

Gezien het advies van het Comité van de Regio's[3],

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De ongekende geopolitieke instabiliteit en de snelle verslechtering van de regionale en mondiale dreigingsniveaus vereisen een dringende en aanzienlijke verhoging van de uitgaven van de Unie voor onderzoek en ontwikkeling, industriële capaciteit en de ontwikkeling van infrastructuur op het gebied van veiligheid en defensie. Zoals aangegeven in het "Gezamenlijk Witboek over de gereedheid van de Europese defensie 2030", moet de Unie meer doen om de dringende behoefte aan meer Europese defensiegerelateerde investeringen te ondersteunen met de begroting van de Unie.

(2) Het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP), dat is opgericht bij Verordening (EU) 2024/795 van het Europees Parlement en de Raad[4], is een initiatief dat gericht is op het stimuleren van het concurrentievermogen van de Unie door middelen uit elf bestaande programma's van de Unie vrij te maken voor kritieke technologieën in drie strategische sectoren: digitale technologieën en deeptech-

[2] PB C van , blz. .

[3] PB C van , blz. .

[4] Verordening (EU) 2024/795 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa ("STEP") en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG en Verordeningen (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 en (EU) 2021/241 (PB L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj)

innovatie, schone en hulpbronnenefficiënte technologieën en biotechnologieën. Als zodanig is het een goed hulpmiddel om op gecoördineerde en synergetische wijze middelen van de Unie te mobiliseren voor defensie, met inbegrip van belangrijke digitale grensverleggende technologieën die nodig zijn voor de ontwikkeling van defensieproducten en -technologieën.

(3) Hoewel steun voor technologieën met gevolgen voor defensie ook nu al mogelijk is in het kader van de drie bestaande strategische sectoren die in STEP zijn vastgesteld, lijkt het noodzakelijk om het ontwikkelingspotentieel van onderzoek, industrie en innovatie op defensiegebied te vergroten door in het kader van STEP een vierde strategische sector vast te stellen die gericht is op defensietechnologieën. Deze nieuwe strategische sector moet ervoor zorgen dat de STEP-stimulansen worden gebruikt om de financiering van de Unie voor defensietechnologieën te verhogen en bij te dragen tot het Europese concurrentievermogen, in overeenstemming met de STEP-doelstellingen. Onder "defensietechnologieën" moeten die technologieën worden verstaan die worden genoemd in de bijlage bij Richtlijn 2009/43/EG en die met name technologieën omvatten op de gebieden die door de Europese Raad van 6 maart 2025 zijn vastgesteld, namelijk: lucht- en raketverdediging, artilleriesystemen, met inbegrip van vermogens voor diepe precisieaanvallen, raketten en munitie, drones en droneafweersystemen, strategische hulpmiddelen, ook met betrekking tot de ruimte en de bescherming van kritieke infrastructuur, militaire mobiliteit, cyberbeveiliging, artificiële intelligentie en elektronische oorlogsvoering. Wat artificiële intelligentie betreft, moeten AI-gigafabrieken belangrijke infrastructuren worden om de kracht van AI snel op bredere schaal in te zetten voor defensietechnologieën.

(4) Om de capaciteit van de onder STEP vallende programma's voor het mobiliseren van de middelen van de Unie voor defensie, te optimaliseren, moet bovendien worden verduidelijkt dat met deze programma's doelstellingen en activiteiten kunnen worden nagestreefd die verband houden met de verbetering van het concurrentievermogen van de Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB) en onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten op defensiegebied.

(5) Horizon Europa, ingesteld bij Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad[5], is het belangrijkste financieringsprogramma van de Unie voor onderzoek en innovatie. De bij die verordening opgerichte Accelerator van de Europese Innovatieraad (EIC) biedt met name steun voor innovaties met een baanbrekend potentieel en disruptief karakter met opschalingspotentieel die te riskant kunnen zijn voor particuliere investeerders. Kmo's die actief zijn in de defensiesector hebben financiering nodig voor de commercialisering van innovatieve producten. Deze ondernemingen worden echter geconfronteerd met grotere belemmeringen voor de toegang tot financiering dan kmo's in andere sectoren. Hoewel de steun voor defensieonderzoek en -ontwikkeling wordt verleend via het Europees Defensiefonds (EDF), een specifiek programma van Horizon Europa, is het passend de Accelerator van de EIC open te stellen voor acties met potentiële toepassingen voor tweeërlei gebruik. De steun voor schaalvergroting in het kader van de Accelerator van de EIC moet ook worden uitgebreid tot niet-bankabele kmo's, met inbegrip van start-ups en niet-bankabele kleine midcapondernemingen, en ook met inbegrip van entiteiten die

[5] Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van Horizon Europa — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1290/2013 en (EU) nr. 1291/2013 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/2024-03-01)

reeds steun hebben ontvangen van de Accelerator en die baanbrekende en disruptieve niet-bankabele innovatie uitvoeren met de nadruk op defensietoepassingen. Dit rechtvaardigt een gerichte uitzondering op het in artikel 7, lid 1, van Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad neergelegde beginsel dat onderzoeks- en innovatieactiviteiten in het kader van Horizon Europa uitsluitend gericht zijn op civiele toepassingen, zonder afbreuk te doen aan de doelstelling om onnodige overlappingen te vermijden.

(6) Om ervoor te zorgen dat passende middelen worden ingezet voor de financiering van projecten voor tweeërlei gebruik en voor defensie in het kader van Horizon Europa, is het bovendien passend af te wijken van artikel 212, lid 3, van het Financieel Reglement om ervoor te zorgen dat terugbetalingen, met inbegrip van terugbetaalde voorschotten, inkomsten en ongebruikte bedragen, exclusief vergoedingen en kosten van gemengde EIC-financiering van het EIC-proefproject in het kader van Horizon 2020, niet naar de begroting van de Unie vloeien, maar opnieuw in het EIC-fonds worden geïnvesteerd om aanvullende projecten voor tweeërlei gebruik en voor defensie te financieren die onder het gewijzigde toepassingsgebied vallen. Het in artikel 212, lid 3, van het Financieel Reglement vastgestelde tijdschema moet ook worden aangepast door een afwijking in te voegen, teneinde die mogelijkheid te bieden.

(7) Het Europees Defensiefonds, dat is vastgesteld in Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad[6], is het leidende programma ter versterking van het concurrentievermogen, de innovatie, de efficiëntie en de technologische autonomie van de defensie-industrie van de Unie. Het Europees Defensiefonds heeft ook tot doel steun te bieden voor acties die bijdragen tot de ontwikkeling van disruptieve technologieën voor defensie. Om beter in te spelen op de specifieke kenmerken van dergelijke acties, zoals de kleinschaligheid ervan of de behoefte aan snelle ondersteuning, is het passend de procedures voor het nemen van besluiten over de ondersteuning van deze acties te vereenvoudigen en tegelijkertijd de voorwaarden voor een besluit over dergelijke steun in het werkprogramma vast te stellen. .

(8) Ook moet gebruik worden gemaakt van synergieën tussen het Europees Defensiefonds en andere programma's van de Unie. Daartoe moeten de lidstaten, de instellingen, organen en agentschappen van de Europese Unie, derde landen, internationale financiële instellingen of andere derde partijen vrijwillige bijdragen aan het programma kunnen leveren als externe bestemmingsontvangsten. Vrijwillige overdrachten van aan de lidstaten in gedeeld beheer toegewezen middelen aan het Europees Defensiefonds en de combinatie van bijdragen uit het Europees Defensiefonds met andere programma's van de Unie voor specifieke acties moeten mogelijk zijn, mits de cumulatieve steun van de Unie de totale subsidiabele kosten van de actie niet overschrijdt.

(9) Het programma Digitaal Europa, dat is vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/694 van het Europees Parlement en de Raad[7], heeft tot doel de digitale transformatie van de Europese economie, industrie en samenleving te ondersteunen en te versnellen en het

---

6 Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het Europees Defensiefonds en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1092 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/2024-03-01).

7 Verordening (EU) 2021/694 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het programma Digitaal Europa en tot intrekking van Besluit (EU) 2015/2240 (PB L 166 van 11.5.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/2023-09-21)

concurrentievermogen van Europa in de mondiale digitale economie te verbeteren. In dit verband moet het programma ook gericht zijn op het ondersteunen van met name projecten, diensten en competenties met mogelijke toepassing voor tweeërlei gebruik, in het kader van al zijn specifieke doelstellingen.

(10) Om de technologische soevereiniteit en het concurrentievermogen te vergroten, heeft de Unie behoefte aan de computer-, cloud- en data-infrastructuur die onmisbaar is voor een leidende positie op AI-gebied. Als onderdeel van de strategie voor het Ai-continent zijn de AI-fabrieken en -gigafabrieken van essentieel belang voor de Unie om op mondiaal niveau te kunnen concurreren en haar strategische autonomie en concurrentievermogen te waarborgen op het gebied van wetenschap, onderzoek voor tweeërlei gebruik en kritieke industriële sectoren, waaronder de defensie-industrie. Dergelijke modellen van de volgende generatie vereisen uitgebreide verbonden computerinfrastructuur om doorbraken op specifieke gebieden, waaronder defensie, mogelijk te maken. Het is daarom passend om aan specifieke doelstelling 1 — high-performance computing van het programma Digitaal Europa een aanvullende operationele doelstelling toe te voegen die is gewijd aan de uitrol en exploitatie van AI-fabrieken en de nieuwe generatie van IA-gigafabrieken die gespecialiseerd zijn in het ontwikkelen, trainen en runnen van de meest complexe, zeer grote AI-modellen en -toepassingen, met inbegrip van de hardware en software die voor deze uitrol nodig zijn.

(11) Ook in de specifieke doelstelling 5 van het programma Digitaal Europa — uitrol en optimaal gebruik van digitale capaciteiten en interoperabiliteit is het nodig om in de operationele doelstelling om de overheidssector en gebieden van algemeen belang te ondersteunen, een verwijzing naar defensie op te nemen teneinde te verduidelijken dat de financiële bijdrage van de Unie in het kader van een dergelijke doelstelling tot die sector kan worden uitgebreid.

(12) Ook moeten de subsidiabiliteitsregels die in het werkprogramma van het programma Digitaal Europa kunnen zijn vastgesteld, worden aangepast, zodat kan worden bepaald dat juridische entiteiten die in geassocieerde landen zijn gevestigd en juridische entiteiten die in de Unie zijn gevestigd maar onder zeggenschap staan van derde landen, niet in aanmerking komen voor deelname aan alle of sommige acties die gericht zijn op technologieën met potentieel voor tweeërlei gebruik krachtens om het even welke specifieke doelstelling. In dergelijke gevallen moeten oproepen tot het indienen van voorstellen en oproepen tot het indienen van inschrijvingen voor aanbestedingen worden beperkt tot juridische entiteiten die zijn gevestigd of worden geacht te zijn gevestigd in de lidstaten en waarover de lidstaten of ingezetenen van de lidstaten zeggenschap hebben.

(13) Verordening (EU) 2023/1525 van het Europees Parlement en de Raad ter ondersteuning van de productie van munitie (ASAP)[8] is vastgesteld om financiële steun te verlenen voor de dringend noodzakelijke versterking van het reactievermogen van de EDTIB en van haar vermogen om de tijdige beschikbaarheid en levering van grond-grondmunitie en artilleriemunitie alsmede raketten te waarborgen. Vrijwillige overdrachten aan het ASAP-instrument van middelen die aan de lidstaten in gedeeld beheer zijn toegewezen, alsook aanvullende vrijwillige bijdragen van de lidstaten of

[8] Verordening (EU) 2023/1525 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juli 2023 betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (PB L 185 van 24.7.2023, blz. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj)

andere relevante belanghebbenden, moeten bijdragen tot voortzetting van de steun voor het opvoeren van de productiecapaciteit van de Unie in de periode na 30 juni 2025. Verordening (EU) 2023/1525 moet daarom worden gewijzigd om een dergelijke mogelijkheid in te voeren. Aangezien die verordening nuttig is gebleken voor de ontwikkeling van nieuwe productiecapaciteit voor kruit/voortstuwingsmiddelen, explosieven, granaten, testcapaciteit en raketten in de hele Unie, is het passend ervoor te zorgen dat de toepassing ervan wordt verlengd tot en met 31 december 2026.

(14) De Connecting Europe Facility (CEF), die is vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1153 van het Europees Parlement en de Raad[9], heeft tot doel de investeringen op het gebied van trans-Europese netwerken te versnellen en synergieën tussen de vervoers-, de energie- en de digitale sector mogelijk te maken. Ter ondersteuning van de verbonden computerinfrastructuur die nodig is voor defensieproducten en -technologieën, maar ook buiten deze gebieden, moeten de doelstellingen van de digitale sector van de CEF zoals opgenomen in die verordening worden uitgebreid tot de uitrol en levering van digitale capaciteiten zoals cloudcomputing, AI- en AI-gigafabrieken.

(15) Militaire mobiliteit behoort ook tot de doelstellingen van het CEF-programma. In het "Gezamenlijk Witboek over de gereedheid van de Europese defensie 2030" wordt militaire mobiliteit erkend als een essentieel middel voor de Europese veiligheid en defensie en wordt de toegevoegde waarde van de Unie benadrukt bij het ondersteunen van infrastructuur voor tweeërlei gebruik voor mobiliteit. Bij de tussentijdse evaluatie van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) en het Cohesiefonds, beide opgericht bij Verordening (EU) 2021/1058 van het Europees Parlement en de Raad[10], werd de mogelijkheid ingevoerd om te investeren in infrastructuur voor defensie of voor tweeërlei gebruik ter bevordering van militaire mobiliteit, waarbij kan worden geprofiteerd van een voorfinanciering van 30 % van de geprogrammeerde bedragen en van de mogelijkheid om Uniefinanciering van maximaal 100 % toe te passen. Wanneer lidstaten middelen die hun in gedeeld beheer zijn toegewezen, overdragen naar de CEF, moeten zij kunnen profiteren van dezelfde voorwaarden inzake voorfinanciering en medefinanciering voor vervoersinfrastructuurprojecten voor tweeërlei gebruik als die welke in het EFRO en het Cohesiefonds zijn ingevoerd. In dat geval moeten deze bedragen worden gereserveerd voor projecten voor de ontwikkeling van de militaire mobiliteitscorridors die door de lidstaten zijn vastgesteld in de militaire eisen voor militaire mobiliteit binnen en buiten de Unie, alsook van digitale connectiviteit en capaciteiten.

(16) De Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 en (EU) 2024/795 moeten derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.

(17) Gezien de dringende noodzaak om cruciale investeringen op het gebied van defensie mogelijk te maken in de context van dringende geopolitieke uitdagingen, moet deze

---

9 Verordening (EU) 2021/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot vaststelling van de Connecting Europe Facility en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1316/2013 en (EU) nr. 283/2014 (PB L 249 van 14.7.2021, blz. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/2024-07-18)

10 Verordening (EU) 2021/1058 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/2024-12-24)

verordening in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

(18) Daar de doelstellingen van deze verordening, namelijk om onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten op het gebied van tweeërlei gebruik en defensie te versterken, het concurrentievermogen van de defensie-industrie van de Unie te verbeteren en aldus bij te dragen tot de defensie van de Unie door heroriëntering van investeringen ten gunste van deze kritieke prioriteiten, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) 2021/694 [programma Digitaal Europa] wordt als volgt gewijzigd:

(1) aan artikel 3, lid 1, tweede alinea, wordt het volgende punt toegevoegd:

"c) het ondersteunen van projecten, diensten, competenties en toepassingen voor tweeërlei gebruik.";

(2) aan artikel 4, lid 1, wordt het volgende punt toegevoegd:

"d) AI-fabrieken en AI-gigafabrieken van de nieuwe generatie uitrollen en gebruiken, die gespecialiseerd zijn in het ontwikkelen, trainen en runnen van de meest complexe, zeer grote AI-modellen en -toepassingen, met inbegrip van de hardware en software die voor deze uitrol nodig zijn.";

(3) in artikel 8, lid 1, wordt punt a) vervangen door:

"a) ondersteunen van de publieke sector en gebieden van algemeen belang, zoals gezondheid en zorg, onderwijs, justitie, douane, defensie, vervoer, mobiliteit, energie, milieu en de culturele en creatieve sector, met inbegrip van relevante bedrijven die in de Unie zijn gevestigd, bij de effectieve uitrol van en toegang tot geavanceerde digitale technologieën zoals HPC, kwantumtechnologie, AI en cyberbeveiliging;";

(4) in artikel 12 wordt lid 5 vervangen door:

"5. In het werkprogramma kan ook worden bepaald dat juridische entiteiten die in geassocieerde landen zijn gevestigd en juridische entiteiten die in de Unie zijn gevestigd, maar waarover vanuit derde landen zeggenschap wordt uitgeoefend, niet in aanmerking komen voor deelname aan alle of bepaalde acties krachtens specifieke doelstelling 3 om naar behoren gemotiveerde veiligheidsredenen, en aan acties die zijn gericht op technologieën met potentieel voor tweeërlei gebruik krachtens om het even welke specifieke doelstelling. In dergelijke gevallen worden oproepen tot het indienen van voorstellen en oproepen tot het indienen van inschrijvingen voor aanbestedingen beperkt tot juridische entiteiten die zijn gevestigd of worden geacht te zijn gevestigd in de lidstaten en waarover de lidstaten of ingezetenen van de lidstaten zeggenschap hebben. Dergelijke beperkingen kunnen worden toegepast op de toegang tot de capaciteiten die in het kader van dergelijke oproepen worden uitgerold.".

Artikel 2

Verordening (EU) 2021/695 [Horizon Europa] wordt als volgt gewijzigd:

1) in artikel 46 wordt het volgende lid 4 bis ingevoegd:

"4 bis. In afwijking van artikel 212, lid 3, van het Financieel Reglement worden terugbetalingen, met inbegrip van terugbetaalde voorschotten, inkomsten en ongebruikte bedragen, exclusief vergoedingen en kosten van gemengde EIC-financiering van het EIC-proefproject in het kader van Horizon 2020, beschouwd als interne bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 21, lid 3, punt f), en artikel 21, leden 4 en 5, van het Financieel Reglement, en is de in artikel 212, lid 3, tweede alinea, van het Financieel Reglement vastgestelde beperking in de tijd tot twee jaar van toepassing met ingang van [datum van inwerkingtreding van deze verordening].";

2) in artikel 48, lid 1, wordt de tweede alinea als volgt gewijzigd:

a) aan punt a) wordt de volgende zin toegevoegd:

"In afwijking van artikel 7, lid 1, kan dergelijke steun ook betrekking hebben op potentiële toepassingen voor tweeërlei gebruik.";

b) aan punt b) wordt de volgende zin toegevoegd:

"In afwijking van artikel 7, lid 1, kan dergelijke steun ook betrekking hebben op potentiële toepassingen voor tweeërlei gebruik.";

c) aan punt c) wordt de volgende zin toegevoegd:

"In afwijking van artikel 7, lid 1, kan dergelijke steun ook betrekking hebben op potentiële toepassingen voor tweeërlei gebruik.";

d) aan punt d) wordt de volgende zin toegevoegd:

"In afwijking van artikel 7, lid 1, kan dergelijke steun ook betrekking hebben op innovatie op het gebied van kritieke technologieën met een nadruk op defensietoepassingen.".

Artikel 3

Verordening (EU) 2021/697 [Europees Defensiefonds] wordt als volgt gewijzigd:

1) artikel 6 wordt vervangen door:

"Artikel 6

Ondersteuning voor disruptieve technologieën voor defensie

1. De Commissie ondersteunt acties die bevorderlijk zijn voor de ontwikkeling van disruptieve technologieën voor defensie op de actiegebieden die in de in artikel 24 bedoelde werkprogramma's zijn omschreven.

2. In de werkprogramma's worden de meest geschikte financieringsvormen, de selectie- en toekenningscriteria en -procedures, alsook de uitvoering vastgesteld voor disruptieve technologieën voor defensie.";

2) het volgende artikel wordt ingevoegd:

"Artikel 8 bis

Cumulatieve financiering en overdrachten van middelen

1. Aan een actie waaraan een bijdrage uit hoofde van het programma is toegekend, kan ook een bijdrage uit een ander programma van de Unie worden toegekend, op voorwaarde dat de bijdragen niet dezelfde kosten dekken. De regels van het desbetreffende programma van de Unie zijn van toepassing op de overeenkomstige bijdrage aan de actie. De steun uit de verschillende programma's van de Unie kan op pro-ratabasis worden berekend overeenkomstig de documenten waarin de steunvoorwaarden zijn vastgesteld.

2. Aan de lidstaten in gedeeld beheer toegewezen middelen kunnen, op verzoek van de betrokken lidstaat, onder de voorwaarden van de relevante bepalingen van Verordening (EU) 2021/1060 voor 2021-2027 worden overgedragen naar het programma. De Commissie voert die middelen uit overeenkomstig artikel 62, lid 1, eerste alinea, punt a), van het Financieel Reglement op directe wijze, dan wel overeenkomstig punt c) van die alinea op indirecte wijze. Die middelen worden gebruikt ten voordele van de betrokken lidstaat.

   Overeenkomstig lid 2 overgedragen middelen kunnen, in afwijking van artikel 13, lid 2, worden gebruikt om tot 100 % van de subsidiabele kosten bij te dragen aan de financiering van subsidiabele acties in de zin van artikel 10.

3. Indien de Commissie geen juridische verbintenis in direct of indirect beheer voor overeenkomstig lid 3 overgedragen middelen is aangegaan, en uiterlijk op 30 september 2027, kunnen de overeenkomstige niet-vastgelegde middelen op verzoek van de betrokken lidstaat weer naar een of meer van de respectieve bronprogramma's worden overgedragen, overeenkomstig de voorwaarden van de relevante bepalingen van Verordening (EU) 2021/2060.

4. Lidstaten, instellingen, organen en agentschappen van de Europese Unie, derde landen, internationale organisaties, internationale financiële instellingen of andere derde partijen kunnen aanvullende financiële bijdragen aan het programma leveren. Dergelijke financiële bijdragen vormen externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 2, punt a), d) of e), of artikel 21, lid 5, van het Financieel Reglement.".

Artikel 4

Verordening (EU) 2021/1153 [Connecting Europe Facility] wordt als volgt gewijzigd:

1) artikel 3, lid 2, wordt als volgt gewijzigd:

punt c) wordt vervangen door:

"c) in de digitale sector: bijdragen aan de ontwikkeling van projecten van gemeenschappelijk belang die verband houden met de uitrol van en de toegang tot veilige en beveiligde netwerken met zeer hoge capaciteit, waaronder 5G-systemen, aan het opzetten en uitrollen van digitale capaciteiten zoals cloudcomputing, AI en AI-gigafabrieken, aan een grotere weerbaarheid en capaciteit van digitale backbonenetwerken op het grondgebied van de Unie door die netwerken te verbinden met naburige regio's, en aan de digitalisering van de vervoers- en energienetwerken.";

(2) aan artikel 8, lid 4, wordt het volgende punt f) toegevoegd:

"f) projecten van gemeenschappelijk belang die bijdragen tot het opzetten en uitrollen of het ingrijpend opwaarderen van digitale capaciteiten, met inbegrip van cloudcomputing, AI en AI-gigafabrieken, krijgen prioriteit afhankelijk van de mate waarin ze aanzienlijk bijdragen tot de verbetering van de prestaties, de weerbaarheid en de beveiliging van vervoers-, energie- en digitale infrastructuur die van cruciaal belang is voor de uitvoering van de interne markt.";

(3) aan artikel 9, lid 4, wordt het volgende punt f) toegevoegd:

"f) acties ter ondersteuning van het opzetten en uitrollen van digitale capaciteiten op het gebied van cloudcomputing, AI en AI-gigafabrieken.";

(4) in artikel 15, lid 2, wordt het volgende punt b bis) ingevoegd:

"b bis) onder voorbehoud van de overdracht van de nodige middelen naar de CEF in het kader van de tussentijdse evaluatie van door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en het Cohesiefonds ondersteunde programma's [juridische verwijzing invoegen naar de verordening die is vastgesteld krachtens COM(2025)123, 2025/0084 (COD)] overeenkomstig artikel 4, lid 13, zijn voor werkzaamheden in verband met de specifieke doelstellingen genoemd in artikel 3, lid 2, punt a), ii), de volgende voorwaarden van toepassing:

i) de medefinancieringspercentages kunnen worden verhoogd tot maximaal 100 %;

ii) voor de acties kan aanspraak gemaakt worden op een voorfinanciering van ten minste 30 % van het in de subsidieovereenkomst toegewezen bedrag;

iii) de acties vinden plaats op een of meer van de vier prioritaire militaire mobiliteitscorridors van de EU die door de lidstaten zijn vastgesteld in bijlage II bij de militaire eisen voor militaire mobiliteit binnen en buiten de Unie, zoals vastgesteld door de Raad op [18 maart 2025 en met referentie ST 6728/25 ADD1], en voldoen aan de infrastructuurvereisten van Uitvoeringsverordening (EU) 2021/1328 van de Commissie;".

Artikel 5

Verordening (EU) 2023/1525 [ASAP] wordt als volgt gewijzigd:

(1) in artikel 6 worden de volgende leden ingevoegd:

"3 bis. Lidstaten, instellingen, organen en agentschappen van de Unie, derde landen, internationale organisaties, internationale financiële instellingen of andere derde partijen kunnen aanvullende financiële bijdragen aan het instrument leveren. Dergelijke financiële bijdragen vormen externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 2, punt a), d) of e), of artikel 21, lid 5, van het Financieel Reglement.

3 ter. Aan de lidstaten in gedeeld beheer toegewezen middelen kunnen, op verzoek van de betrokken lidstaten, onder de voorwaarden van de relevante bepalingen van Verordening (EU) 2021/1060 worden overgedragen naar het instrument. De Commissie voert die middelen uit overeenkomstig artikel 62, lid 1, eerste alinea, punt a), van het Financieel Reglement op directe wijze dan wel overeenkomstig punt c) van die alinea op indirecte wijze. Die middelen worden gebruikt ten voordele van de betrokken lidstaat.

3 quater. Overeenkomstig lid 3 ter overgedragen middelen kunnen, in afwijking van artikel 19 quater, lid 6, worden gebruikt om tot 100 % van de subsidiabele kosten bij te dragen aan de financiering van subsidiabele acties in de zin van artikel 13.

3 quinquies. Indien de Commissie geen juridische verbintenis in direct of indirect beheer voor overeenkomstig lid 3 overgedragen middelen is aangegaan, en uiterlijk op 30 september 2027, kunnen de overeenkomstige niet-vastgelegde middelen op verzoek van de betrokken lidstaat weer naar een of meer van de respectieve bronprogramma's worden overgedragen, overeenkomstig de voorwaarden van de relevante bepalingen van Verordening (EU) 2021/2060.";

(2) in artikel 24 wordt de tweede alinea vervangen door:

"Deze verordening is van toepassing tot en met 31 december 2026. Dat doet geen afbreuk aan de voortzetting of wijziging van uit hoofde van deze verordening geïnitieerde acties, noch aan de maatregelen die nodig zijn om de financiële belangen van de Unie te beschermen.".

Artikel 6

Aan artikel 2, lid 1, punt a), van Verordening (EU) 2024/795 [platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP)] wordt het volgende punt toegevoegd:

"iv) defensietechnologieën;".

Artikel 7

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in de lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement	*Voor de Raad*
De voorzitter	*De voorzitter*

FINANCIEEL EN DIGITAAL MEMORANDUM

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF 3
1.1. Benaming van het voorstel/initiatief 3
1.2. Betrokken beleidsterreinen 3
1.3. Doelstellingen 3
1.3.1. Algemene doelstellingen 3
1.3.2. Specifieke doelstellingen 3
1.3.3. Verwachte resultaten en gevolgen 3
1.3.4. Prestatie-indicatoren 3
1.4. Het voorstel/initiatief betreft: 4
1.5. Motivering van het voorstel/initiatief 4
1.5.1. Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief 4
1.5.2. Toegevoegde waarde van de deelname van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder "toegevoegde waarde van het optreden van de EU" verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd. 4
1.5.3. Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan 4
1.5.4. Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten 5
1.5.5. Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking 5
1.6. Duur van het voorstel/initiatief en van de financiële gevolgen ervan 6
1.7. Wijzen van uitvoering van de begroting 6
2. BEHEERSMAATREGELEN 8
2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen 8
2.2. Beheers- en controlesystemen 8
2.2.1. Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie 8
2.2.2. Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken 8
2.2.3. Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting). 8
2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden 9

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF 10
3.1. Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven ... 10
3.2. Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten ... 12
3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten ... 12
3.2.1.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting ... 12
3.2.1.2. Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten ... 17
3.2.2. Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten ... 22
3.2.3. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten ... 24
3.2.3.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting ... 24
3.2.3.2. Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten ... 24
3.2.3.3. Totaal kredieten ... 24
3.2.4. Geraamde personeelsbehoeften ... 25
3.2.4.1. Gefinancierd uit goedgekeurde begroting ... 25
3.2.4.2. Gefinancierd uit externe bestemmingsontvangsten ... 26
3.2.4.3. Totale personeelsbehoeften ... 26
3.2.5. Overzicht van het geschatte effect op met digitale technologie samenhangende investeringen ... 28
3.2.6. Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader ... 28
3.2.7. Bijdragen van derden ... 28
3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten ... 29
4. DIGITALE DIMENSIES ... 29
4.1. Voorschriften met digitale relevantie ... 30
4.2. Gegevens ... 30
4.3. Digitale oplossingen ... 31
4.4. Interoperabiliteitsbeoordeling ... 31
4.5. Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering ... 32

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

1.1. Benaming van het voorstel/initiatief

Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 en (EU) 2024/795 wat betreft het stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting met het oog op de uitvoering van het ReArm Europe-plan.

1.2. Betrokken beleidsterreinen

Een nieuw tijdperk voor Europese defensie en veiligheid

1.3. Doelstellingen

1.3.1. Algemene doelstellingen

Het stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting en het versterken van de defensie-industrie en de technologische defensiebasis van de EU in overeenstemming met het ReArm Europe-plan.

1.3.2. Specifieke doelstellingen

- De uitbreiding van het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP) tot defensiegerelateerde technologieën en producten mogelijk maken, en de strategische autonomie van de EU in de defensiesector versterken.
- Het Europees Defensiefonds wijzigen om 1) beter gebruik te maken van synergieën met andere programma's van de Unie door de combinatie van bijdragen uit hoofde van het Europees Defensiefonds met andere programma's van de Unie voor specifieke acties mogelijk te maken; 2) vrijwillige overdrachten van aan de lidstaten in gedeeld beheer toegewezen middelen naar het Europees Defensiefonds mogelijk te maken; 3) het evaluatie- en financieringsproces voor de ontwikkeling van disruptieve technologieën voor defensie te stroomlijnen.
- De verordening betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (ASAP) wijzigen om 1) de mogelijkheid in te voeren om vrijwillig middelen die aan de lidstaten in gedeeld beheer zijn toegewezen aan ASAP over te dragen, alsook de mogelijkheid van aanvullende vrijwillige bijdragen van de lidstaten of andere relevante belanghebbenden; 2) de toepassingsperiode van de ASAP-verordening te verlengen tot en met 31 december 2026 om te zorgen voor verdere ondersteuning van de ontwikkeling van nieuwe productiecapaciteit voor munitie en aanverwante producten.
- Het programma Digitaal Europa (DEP) wijzigen om meer nadruk te leggen op strategische autonomie en concurrentievermogen, en om technologieën en toepassingen voor tweeërlei gebruik beter te ondersteunen. Dit omvat de uitrol van digitale infrastructuur zoals artificiële intelligentie, high-performance computing en cyberbeveiliging, bijvoorbeeld door de ontwikkeling van AI-fabrieken en -gigafabrieken. De wijziging zal er ook voor zorgen dat de financiering van het programma wordt gebruikt op een manier die in overeenstemming is met de strategische belangen van de EU, onder meer door de subsidiabiliteitsregels voor acties voor tweeërlei gebruik aan te passen.

- Horizon Europa wijzigen om ondersteuning van projecten met potentiële toepassingen voor tweeërlei gebruik mogelijk te maken in het kader van de Accelerator van de Europese Innovatieraad (EIC), alsook van projecten waarbij de nadruk ligt op defensietoepassingen in het kader van de STEP-schaalvergroting van de EIC.
- De Connecting Europe Facility (CEF) wijzigen om de doelstellingen daarvan voor de digitale sector uit te breiden tot de uitrol en levering van digitale capaciteiten zoals cloudcomputing, AI en AI-gigafabrieken, en bij te dragen aan de ontwikkeling van projecten van gemeenschappelijk belang voor efficiënte, onderling verbonden en multimodale netwerken en infrastructuur voor slimme, interoperabele, duurzame, inclusieve, toegankelijke, veilige en beveiligde mobiliteit, zulks in overeenstemming met de doelstellingen van Verordening (EU) nr. 1315/2013.

1.3.3. Verwachte resultaten en gevolgen

Vermeld de gevolgen die het voorstel/initiatief zou moeten hebben op de begunstigden/doelgroepen.

De voorgestelde mini-omnibusverordening zal naar verwachting de volgende gevolgen hebben voor de begunstigden en doelgroepen:

meer investeringen op het gebied van defensie: het voorstel zal de lidstaten meer flexibiliteit bieden om de EU-begroting te gebruiken om in hun defensiebehoeften te voorzien, wat zal leiden tot een aanzienlijke toename van investeringen op het gebied van defensie, in overeenstemming met de doelstellingen van het ReArm Europe-plan;

versterkte Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB): door de ontwikkeling van technologieën voor defensie en voor tweeërlei gebruik te ondersteunen, zal het voorstel de EU in staat stellen om haar afhankelijkheid van leveranciers van buiten de EU te verminderen en haar strategische autonomie te versterken, en uiteindelijk om de EDTIB te versterken;

verbeterde militaire gereedheid, militaire vermogens en militaire mobiliteit: het voorstel zal de lidstaten in staat stellen hun lacunes op het gebied van defensievermogens aan te pakken, de militaire gereedheid te ontwikkelen die nodig is om gewapende agressie op geloofwaardige wijze te ontmoedigen, en de militaire mobiliteit op het hele continent te verbeteren, onder meer door de ontwikkeling van militaire mobiliteitscorridors. De nieuwe voor- en medefinancieringspercentages voor vervoersinfrastructuurprojecten voor tweeërlei gebruik moeten de lidstaten stimuleren om middelen over te dragen van gedeeld beheer naar de CEF, waardoor een gecoördineerde aanpak van investeringen in militaire mobiliteit tussen de lidstaten mogelijk wordt en wordt bijgedragen tot de doelstellingen van het "Gezamenlijk Witboek over de gereedheid van de Europese defensie 2030";

ondersteuning van kmo's en start-ups: door de Accelerator van de Europese Innovatieraad (EIC) en de EIC-schaalvergroting voor technologieën voor tweeërlei gebruik en voor defensie open te stellen, zal het voorstel innovatie en concurrentievermogen in de EU bevorderen, de EDTIB versterken en kmo's en start-ups kansen bieden om zich te ontwikkelen en te groeien;

versterkte synergieën met andere sectoren: het voorstel zal zorgen voor versterkte synergieën tussen de defensiesector en andere sectoren, zoals de digitale sector, door de financiering mogelijk te maken van initiatieven zoals AI-fabrieken en AI-

gigafabrieken, alsook van projecten voor tweeërlei gebruik met mogelijke overloopeffecten voor innovatie en concurrentievermogen op gebieden als onderzoek, technologie en industrie.

Deze verwachte resultaten en effecten zullen ten goede komen aan **verschillende belanghebbenden**, waaronder:

— de lidstaten, door meer flexibiliteit te bieden voor het gebruik van EU-financiering ter ondersteuning van veiligheid en defensie;

— de defensie-industrie van de EU, met inbegrip van kmo's en start-ups, door kansen te bieden voor groei en innovatie en door de EDTIB te versterken;

— de EU-burgers, door bij te dragen tot vrede, veiligheid en strategische autonomie.

1.3.4. Prestatie-indicatoren

Vermeld de indicatoren voor de monitoring van de voortgang en de beoordeling van de resultaten

Specifieke doelstelling	**Indicator**
Versterkte Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB) en veerkracht van de toeleveringsketen	Aantal door STEP ondersteunde defensieprojecten
Verbeterde militaire mobiliteit	Aantal vervoersinfrastructuurcomponenten die zijn aangepast aan de vereisten voor tweeërlei gebruik
Ondersteuning van defensie-innovatie	Verkorting van de benodigde tijd voor de evaluatie van projecten en de toekenning van middelen uit hoofde van het Europees Defensiefonds in verband met disruptieve technologieën voor defensie
Ondersteuning van kmo's en start-ups die technologieën voor tweeërlei gebruik en voor defensie ontwikkelen	Aantal kmo's en start-ups op het gebied van defensie en tweeërlei gebruik dat financiering ontvangt via de Accelerator van de Europese Innovatieraad (EIC) en de STEP-schaalvergroting van de EIC
Versterkte synergieën met andere sectoren, zoals de digitale sector	Aantal via het programma Digitaal Europa gefinancierde projecten met een component die betrekking heeft op tweeërlei gebruik of defensie

1.4. Het voorstel/initiatief betreft:

☐ een nieuwe actie

☐ een nieuwe actie na een proefproject/voorbereidende actie[11]

☑ de verlenging van een bestaande actie

☐ de samenvoeging of ombuiging van een of meer acties naar een andere/een nieuwe actie

[11] In de zin van artikel 58, lid 2, punt a) of b), van het Financieel Reglement.

1.5. Motivering van het voorstel/initiatief

1.5.1. Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief

Het voorstel heeft tot doel tegemoet te komen aan de behoefte aan meer en snelle investeringen op het gebied van defensie en de ontwikkeling van een sterke en concurrerende EDTIB, in overeenstemming met het ReArm Europe-plan. Het heeft tot doel wijzigingen aan te brengen in bestaande EU-programma's, waaronder STEP, Horizon Europa, het Europees Defensiefonds, ASAP, het programma Digitaal Europa en de CEF, ter ondersteuning van initiatieven op het gebied van defensie en tweeërlei gebruik. De gerichte wijzigingen van de EU-verordeningen zullen onmiddellijk na de vaststelling van de voorgestelde verordening van kracht worden. In voorkomend geval moet hiermee rekening worden gehouden bij de voorbereiding en/of wijziging van bestaande werkprogramma's van relevante initiatieven (Horizon Europa, de CEF, het programma Digitaal Europa, STEP en het Europees Defensiefonds). Dit zal het mogelijk maken nieuwe oproepen tot het indienen van voorstellen te lanceren en projecten te selecteren die aansluiten bij de defensie- en veiligheidsdoelstellingen van de EU en de lidstaten.

Tijdschema voor de uitvoering:

Het tijdschema voor de uitvoering van de mini-omnibusverordening zal worden beïnvloed door de bestaande programmacycli en de noodzaak om de wijzigingen in de respectieve werkprogramma's op te nemen. Voor de meeste programma's zullen de wijzigingen naar verwachting worden ingevoerd in het volgende beschikbare werkprogramma, waarbij de eerste oproepen tot het indienen van voorstellen kort daarna zullen worden gelanceerd.

Voor wijzigingen die de lidstaten de mogelijkheid bieden om middelen in het kader van het cohesiebeleid in te zetten voor defensiegerelateerde investeringen (waaronder de CEF, STEP, het Europees Defensiefonds en ASAP), om in aanmerking te komen voor de aanvullende voorfinanciering van 30 % van de geprogrammeerde bedragen, moeten de lidstaten hun programmawijzigingen uiterlijk eind 2025 indienen.

1.5.2. Toegevoegde waarde van de deelname van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder "toegevoegde waarde van het optreden van de EU" verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.

De toegevoegde waarde van het optreden van de EU ligt in haar vermogen om investeringen te coördineren, de begrotingsefficiëntie te maximaliseren en de defensie-investeringen doeltreffender te ondersteunen dan elke afzonderlijke lidstaat alleen zou kunnen doen. De rol van de EU bij het bevorderen van een gecoördineerde aanpak van investeringen op het gebied van defensie stelt de lidstaten in staat in hun defensiebehoeften te voorzien, wat essentieel is om de veiligheid en stabiliteit van de EU en haar lidstaten te waarborgen.

Redenen voor optreden op EU-niveau (ex ante):

– De behoefte aan gecoördineerde investeringen op het gebied van defensie om gemeenschappelijke veiligheidsuitdagingen en -dreigingen aan te pakken, die

niet doeltreffend door de afzonderlijke lidstaten alleen kunnen worden aangepakt.

– Het belang van het maximaliseren van de begrotingsefficiëntie, het maximaliseren van de complementariteit van de verschillende financieringsprogramma's en het verminderen van dubbel werk, hetgeen kan worden bereikt door coördinatie en samenwerking op EU-niveau.

Redenen voor optreden op EU-niveau (ex ante):

– De defensiegereedheid ondersteunen en de militaire mobiliteit verbeteren, waardoor de lidstaten beter in staat zullen zijn te reageren op gemeenschappelijke veiligheidsuitdagingen en -dreigingen.

– Een groter concurrentievermogen en meer innovatie in de Europese defensie-industrie dankzij de gecoördineerde aanpak van de EU voor investeringen op het gebied van defensie en de ontwikkeling van een sterke en concurrerende Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB).

– Maximalisering van synergieën tussen verschillende financiële instrumenten van de EU en vergroting van de schaal en reikwijdte, waardoor de EU doeltreffender gebruik kan maken van haar middelen en met haar investeringen meer effect kan sorteren dan de afzonderlijke lidstaten, met name voor grootschalige projecten.

– Een betere kosteneffectiviteit als gevolg van een efficiënt gebruik van middelen en minder dubbel werk, waardoor de EU meer kan bereiken met de middelen waarover zij beschikt. Door de middelen en deskundigheid van verschillende EU-programma's te combineren, kan de EU zorgen voor een meer omvattende en geïntegreerde aanpak van investeringen op het gebied van defensie, die meer voordelen en opbrengsten oplevert dan met afzonderlijke programma's alleen kan worden bereikt.

1.5.3. Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan

De EU heeft een staat van dienst wat betreft het met succes aanpassen van haar financieringsinstrumenten om in te spelen op nieuwe uitdagingen en prioriteiten. Tijdens de COVID-19-pandemie heeft de EU bijvoorbeeld verschillende instrumenten ingevoerd om het herstel en de veerkracht van getroffen regio's en gemeenschappen te ondersteunen, waaronder het investeringsinitiatief coronavirusrespons (CRII) en CRII+, alsook React-EU (herstelbijstand voor cohesie en de regio's van Europa). Daarnaast stelde de EU in reactie op de oorlog tussen Rusland en Oekraïne en de daaruit voortvloeiende energieprijzencrisis een flexibeler gebruik van haar financieringsinstrumenten voor om de lidstaten te helpen verschillende uitdagingen aan te pakken.

Uit deze ervaringen is gebleken dat de aanpassing van de financieringsinstrumenten van de EU een doeltreffende manier kan zijn om in te spelen op veranderende uitdagingen en strategische prioriteiten. Ook hebben deze ervaringen het belang onderstreept van nauwe coördinatie en samenwerking tussen de Europese Commissie, de lidstaten en de betrokken autoriteiten, teneinde ervoor te zorgen dat de middelen doeltreffend en efficiënt worden gebruikt.

In het kader van investeringen op het gebied van defensie kan de EU uit deze lessen putten om ervoor te zorgen dat de aanpassing van haar financieringsinstrumenten op transparante, verantwoordingsplichtige en doeltreffende wijze gebeurt. Door voort te

bouwen op deze ervaringen uit het verleden kan de EU een flexibeler en responsiever kader creëren dat beter is toegerust om de complexe en veranderende veiligheidsuitdagingen waarmee de EU en haar lidstaten worden geconfronteerd, aan te pakken.

1.5.4. Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten

De voorgestelde gerichte wijzigingen van de desbetreffende EU-verordeningen zijn volledig verenigbaar met het bestaande meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027. De wijzigingen vereisen geen enkele aanvullende financiering uit de EU-begroting en veranderen evenmin de totale begrotingstoewijzing voor de meeste programma's, aangezien zij bedoeld zijn om het gebruik van de bestaande middelen binnen de huidige programma's te optimaliseren. De voorgestelde flexibiliteit en synergieën tussen verschillende financiële instrumenten van de EU, zoals STEP, het Europees Defensiefonds, ASAP, de CEF en het programma Digitaal Europa, zijn ook volledig in overeenstemming met het bestaande MFK. Om de doelstellingen van het mini-omnibusvoorstel te verwezenlijken, zullen echter extra middelen die afkomstig zijn van terugvloeiende middelen uit het EIC-proefproject uit hoofde van het vorige MFK in het kader van Horizon 2020, worden toegewezen aan Horizon Europa, en met name voor de Europese Innovatieraad. Deze gerichte versterking zal de ontwikkeling van innovatieve technologieën voor defensie en voor tweeërlei gebruik ondersteunen, en zal worden uitgevoerd binnen het bestaande MFK-kader.

De voorgestelde wijzigingen kunnen bijdragen tot het toekomstige MFK door waardevolle inzichten te verschaffen en lessen te trekken uit de uitvoering van de huidige programma's. Bij het ontwerpen van toekomstige EU-programma's en begrotingstoewijzingen zou rekening kunnen worden gehouden met de ervaring die is opgedaan met de flexibilisering van de cohesiefondsen en het scheppen van synergieën tussen de verschillende financiële instrumenten van de EU. Dit kan ertoe bijdragen dat toekomstige EU-financiering doeltreffender en efficiënter is en beter wordt afgestemd op de strategische prioriteiten van de EU, met inbegrip van defensie en veiligheid.

1.5.5. Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking

De voorgestelde gerichte wijzigingen van de desbetreffende EU-verordeningen bieden een reeks financieringsmogelijkheden en mogelijkheden voor herschikking, die zouden kunnen helpen het gebruik van bestaande middelen te optimaliseren en de ontwikkeling van defensievermogens en -technologieën in de EU te ondersteunen.

Een van de financieringsmogelijkheden is de mogelijkheid om cohesiefondsen in zetten ter ondersteuning van defensiegerelateerde investeringen en activiteiten, bijvoorbeeld via STEP.

De wijziging met betrekking tot het Europees Defensiefonds moet cumulatieve financiering van dezelfde actie uit hoofde van het Europees Defensiefonds en uit hoofde van andere programma's van de Unie mogelijk maken, waardoor een meer omvattende en geïntegreerde aanpak van de ondersteuning van defensiegerelateerde investeringen mogelijk wordt. Daarnaast voorziet de wijziging in de mogelijkheid om middelen die in het kader van de fondsen van het cohesiebeleid aan de lidstaten zijn toegewezen, over te dragen naar het Europees Defensiefonds, zodat de lidstaten

hun middelen voor cohesiebeleid kunnen heroriënteren om defensiegerelateerde investeringen te ondersteunen. Bovendien zal de wijziging met betrekking tot ASAP vrijwillige overdrachten mogelijk maken van middelen die aan de lidstaten zijn toegewezen in het kader van de fondsen van het cohesiebeleid naar het ASAP-instrument, alsook aanvullende vrijwillige bijdragen van de lidstaten.

De wijziging met betrekking tot het programma Digitaal Europa voorziet in de mogelijkheid om gebruik te maken van de begrotingsflexibiliteit ter ondersteuning van aanvullende, goed gerichte investeringen voor het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de EU, ook op het gebied van tweeërlei gebruik.

De wijziging met betrekking tot Horizon Europa zal ondersteuning van projecten met potentiële toepassingen voor tweeërlei gebruik mogelijk maken in het kader van de Accelerator van de Europese Innovatieraad (EIC) (subsidie + eigen vermogen), alsook van projecten waarbij de nadruk ligt op defensietoepassingen in het kader van de schaalvergrotingsregeling van de Accelerator van de EIC (alleen eigen vermogen).

De wijziging met betrekking tot de CEF zal het mogelijk maken de digitale capaciteiten ter beschikking te stellen die nodig zijn voor de ontwikkeling van defensieproducten en -technologieën, met inbegrip van cloudcomputing voor connectiviteit, AI en Ai-gigafabrieken, alsook voor militaire mobiliteit. Dit zal de ontwikkeling ondersteunen van infrastructuur en technologieën die essentieel zijn voor veiligheid en defensie. In de CEF zijn de middelen voor militaire mobiliteit (1,7 miljard EUR) in 2024 volledig toegewezen aan projecten na drie oproepen tot het indienen van voorstellen. Overdrachten van lidstaten uit middelen in gedeeld beheer zijn daarom een optie voor de ondersteuning van verdere projecten voor militaire mobiliteit in het kader van de CEF.

1.6. Duur van het voorstel/initiatief en van de financiële gevolgen ervan

☑ **beperkte geldigheidsduur**

– ☑ van kracht van 4/2025 tot en met 31/12/2028

– ☑ financiële gevolgen vanaf 2025 tot en met 2027 voor vastleggingskredieten en vanaf 2025 tot en met 2030 voor betalingskredieten.

☐ **onbeperkte geldigheidsduur**

– uitvoering met een opstartperiode vanaf JJJJ tot en met JJJJ,

– gevolgd door een volledige uitvoering.

1.7. Wijzen van uitvoering van de begroting[12]

☑ **Direct beheer** door de Commissie

– ☑ door haar diensten, waaronder het personeel in de delegaties van de Unie

– ☑ door de uitvoerende agentschappen

☑ **Gedeeld beheer** met de lidstaten

☑**Indirect beheer** door begrotingsuitvoeringstaken toe te vertrouwen aan:

– ☐ derde landen of de door hen aangewezen organen

– ☐ internationale organisaties en hun agentschappen (geef aan welke)

– ☑ de Europese Investeringsbank en het Europees Investeringsfonds

– ☐ de in de artikelen 70 en 71 van het Financieel Reglement bedoelde organen

– ☐ publiekrechtelijke organen

– ☐ privaatrechtelijke organen met een openbaredienstverleningstaak, voor zover zij zijn voorzien van voldoende financiële garanties

– ☐ privaatrechtelijke organen van een lidstaat, waaraan de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap is toevertrouwd en die zijn voorzien van voldoende financiële garanties

– ☐ organen waaraan of personen aan wie de uitvoering van specifieke maatregelen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid in het kader van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie is toevertrouwd en die worden genoemd in de betrokken basishandeling

– ☐ in een lidstaat gevestigde organen die onder het privaatrecht van een lidstaat of onder het Unierecht vallen en die in aanmerking komen om overeenkomstig sectorspecifieke regelgeving te worden belast met de uitvoering van middelen van de Unie of begrotingsgaranties, voor zover dergelijke organen onder zeggenschap staan van publiekrechtelijke organen of privaatrechtelijke organen met een openbaredienstverleningstaak, en beschikken over voldoende financiële garanties in de vorm van hoofdelijke aansprakelijkheid van de

[12] Nadere gegevens over de wijzen van uitvoering van de begroting en verwijzingen naar het Financieel Reglement zijn beschikbaar op BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

controlerende organen of gelijkwaardige financiële garanties, die voor elke actie beperkt kunnen blijven tot het maximumbedrag van de steun van de Unie.

Opmerkingen

De wijze van uitvoering van de begroting zal afhangen van het specifieke programma waarop de wijziging betrekking heeft. Meer bepaald:
zal de uitvoering voor Horizon Europa/de Accelerator van de EIC naar verwachting plaatsvinden via uitvoerende agentschappen (met name Eismea); het EIC-fonds wordt beheerd door de Europese Investeringsbank;
wordt voor STEP, de CEF, het programma Digitaal Europa, het Europees Defensiefonds en ASAP direct beheer voorzien;
wordt voor de CEF het programma uitgevoerd via direct beheer en volledig gedelegeerd aan het Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea). Sommige programmaondersteunende acties worden rechtstreeks door de Commissie beheerd;
en zal voor het cohesiebeleid gedeeld beheer met de lidstaten van toepassing zijn.

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen

De gerichte wijzigingen waarin de verordening voorziet, zullen worden gemonitord en geëvalueerd overeenkomstig de regels en procedures die zijn vastgesteld in de desbetreffende programma's, namelijk Horizon Europa, de CEF, het programma Digitaal Europa, het Europees Defensiefonds, ASAP en STEP. De frequentie en de voorwaarden voor monitoring en rapportage zijn vastgesteld in de respectieve programmaverordeningen en -overeenkomsten.

Daarnaast zullen voor bepalingen met betrekking tot het cohesiebeleid periodieke evaluaties worden uitgevoerd en verslagen worden opgesteld in overeenstemming met de desbetreffende verplichtingen in het kader van het cohesiebeleid, met inbegrip van de vereisten voor ex-ante-evaluaties, tussentijdse evaluaties en ex-postevaluaties, alsook de verslagleggingsvereisten die zijn vastgesteld in de toepasselijke verordeningen en financieringsovereenkomsten.

In het algemeen worden de monitoring en rapportage regelmatig uitgevoerd, waarbij de specifieke frequentie en voorwaarden door de desbetreffende programma-autoriteiten zullen worden vastgesteld in overeenstemming met de toepasselijke regels en voorschriften.

2.2. Beheers- en controlesystemen

2.2.1. Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie

De voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie zijn gebaseerd op de bestaande structuren en mechanismen voor de desbetreffende programma's (Horizon Europa, de CEF, het programma Digitaal Europa, het Europees Defensiefonds, ASAP en STEP).

De bij de voorgestelde verordening ingevoerde wijzigingen brengen op dit punt geen wijzigingen met zich mee. In plaats daarvan bouwen zij voort op bestaande kaders die zijn ontworpen om een doeltreffende, efficiënte en economische uitvoering van de programma's te waarborgen.

Het gebruik van direct beheer, gedeeld beheer en uitvoerende agentschappen, alsook de uitvoeringsmechanismen voor financiering en controlestrategieën zijn vastgesteld en getest in het kader van de bestaande programma's. De voorgestelde wijzigingen vereisen geen ingrijpende wijzigingen van deze bestaande structuren. De Commissie zal voor de uitvoering van de gewijzigde programma's een beroep doen op de bestaande deskundigheid, systemen en procedures.

De controlestrategie, met inbegrip van de risicogebaseerde aanpak, controles vooraf, tussentijdse controles en controles achteraf, audits en evaluaties, zal verder worden toegepast in overeenstemming met de bestaande regels en voorschriften in het kader van de desbetreffende programma's. De Commissie zal blijven toezien op en verslag blijven uitbrengen over de uitvoering van de programma's, met inbegrip van de gewijzigde bepalingen, overeenkomstig de bestaande voorschriften en procedures.

2.2.2. Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken

De systemen voor interne controle voor de bestaande programma's (Horizon Europa, de CEF, het Europees Defensiefonds, de EDF, ASAP en STEP) zijn ontworpen om risico's, waaronder het risico op fouten en onregelmatigheden, in kaart te brengen en te beperken.

De bij deze verordening ingevoerde wijzigingen veranderen het risicolandschap van de bestaande programma's niet fundamenteel. De Commissie zal blijven vertrouwen op de bestaande systemen voor interne controle die zijn opgezet om de doeltreffende en efficiënte uitvoering van de programma's te waarborgen.

2.2.3. Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting).

De kosteneffectiviteit van de controles voor de gewijzigde programma's zal naar verwachting in overeenstemming zijn met die voor de bestaande programma's. De Commissie zal blijven vertrouwen op de bestaande controlesystemen die zijn opgezet om de doeltreffende en efficiënte uitvoering van de programma's te waarborgen, aangezien de wijzigingen geen ingrijpende wijzigingen van de programma's met zich meebrengen.

De Commissie zal blijven toezien op en verslag blijven uitbrengen over de uitvoering van de programma's, met inbegrip van de gewijzigde bepalingen, overeenkomstig de bestaande voorschriften en procedures.

2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

De Commissie zal de maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden blijven toepassen waarin de onder de voorgestelde verordening vallende programma's voorzien, met inbegrip van maatregelen die zijn uiteengezet in de fraudebestrijdingsstrategie van de Commissie.

Op de gewijzigde programma's zal ook het algemene fraudebestrijdingskader van de Commissie van toepassing zijn, dat regelmatige monitoring en rapportage van frauderisico's en -incidenten omvat. De Commissie zal nauw blijven samenwerken met het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en andere relevante autoriteiten om fraude en onregelmatigheden te voorkomen en te onderzoeken.

In dit stadium worden geen aanvullende maatregelen overwogen, aangezien de bestaande maatregelen toereikend worden geacht om fraude en onregelmatigheden in de gewijzigde programma's te voorkomen.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1. Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven

- Bestaande begrotingsonderdelen

  In volgorde van de rubrieken van het meerjarige financiële kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarige financiële kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK[13]	van EVA-landen[14]	van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten 15	van andere derde landen	andere bestemmingsontvangsten
1	01.02.03.01 – Europese Innovatieraad (Horizon Europa)	GK	JA	JA	JA	JA
5	13.04.01.00 – Militaire mobiliteit	GK	NEE	JA	NEE	NEE
5	13.01.03.01 – Ondersteunende uitgaven voor militaire mobiliteit	NGK	NEE	JA	NEE	NEE
5	13.01.03.74 – Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu – Bijdrage van Connecting Europe Facility (Vervoer) voor militaire mobiliteit	NGK	NEE	JA	NEE	NEE

13 GK = gesplitste kredieten/NGK = niet-gesplitste kredieten.
14 EVA: Europese Vrijhandelsassociatie.
15 Kandidaat-lidstaten en, in voorkomend geval, potentiële kandidaten van de Westelijke Balkan.

3.2. Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten

3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten

– ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen beleidskredieten nodig

– ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn beleidskredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.1.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Rubriek van het meerjarige financiële kader	Nummer	5 Veiligheid en defensie

Horizon Europa			2023	2024	2025	2026	2027	**TOTAAL**
Geraamde beleidskredieten uit terugbetalingen van het proefproject van de Europese Innovatieraad in het kader van Horizon 2020*								
01.02.03.01 Europese Innovatieraad	Vastleggingen	(1a)			p.m.	p.m.	p.m.	**p.m.**
Uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten[16]					p.m.	p.m.	p.m.	
Totale kredieten voor Horizon Europa								
01.02.03.01 Europese Innovatieraad	Vastleggingen	(1a)			p.m.	p.m.	p.m.	**p.m.**
	Betalingen	(2a)			p.m.	p.m.	p.m.	

[16] Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven zijn niet gedetailleerd, maar zijn opgenomen in de totale bedragen die onder de operationele lijnen zijn vermeld. Deze moeten ongeveer overeenkomen met dezelfde percentages ten opzichte van administratieve lijnen als in de periode 2021-2024.

DG: MOVE			Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Jaar Na 2027	**TOTAAL MFK 2021-2027**
Beleidskredieten							
Begrotingsonderdeel – Militaire mobiliteit	Vastleggingen	(1a)	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
	Betalingen	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Begrotingsonderdeel	Vastleggingen	(1b)					**0,000**
	Betalingen	(2b)					**0,000**
Uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten[17]							
Begrotingsonderdeel 13.01.03.01 – Ondersteunende uitgaven voor militaire mobiliteit		(3)	p.m.*	**p.m.**	**p.m.**		p.m.
Begrotingsonderdeel 13.01.03.74 – Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu – Bijdrage van Connecting Europe Facility (Vervoer) voor militaire mobiliteit			p.m.**	**p.m.**	**p.m.**		p.m.
TOTAAL kredieten voor DG MOVE	Vastleggingen	=1a+1b+3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Betalingen	=2a+2b+3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

			Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Jaar Na 2027	**TOTAAL MFK 2021-2027**
TOTAAL beleidskredieten	Vastleggingen	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	0,000	p.m.
	Betalingen	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

[17] Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven ter ondersteuning van de uitvoering van programma's en/of acties van de EU (vroegere "BA"-onderdelen), onderzoek onder contract, eigen onderzoek.

TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten		(6)	p.m.	p.m.	p.m.	0,000	p.m.
TOTAAL kredieten onder RUBRIEK 5	Vastleggingen	=4+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
van het meerjarig financieel kader	Betalingen	=5+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

			Jaar **2025**	Jaar **2026**	Jaar **2027**	Jaar **Na 2027**	**TOTAAL MFK 2021-2027**
• TOTAAL beleidskredieten (alle beleidsrubrieken)	Vastleggingen	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	0,000	p.m.
	Betalingen	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
• TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten (alle beleidsrubrieken)		(6)	p.m.	p.m.	p.m.	0,000	p.m.
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEKEN 1 tot en met 6	Vastleggingen	=4+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
van het meerjarig financieel kader (referentiebedrag)	Betalingen	=5+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	**7**	"Administratieve uitgaven"[18]

[18] The necessary appropriations should be determined using the annual average cost figures available on the appropriate BUDGpedia webpage.

DG: MOVE		Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Jaar Na 2027	TOTAAL MFK 2021-2027
• Personele middelen		0	0	0	0	**0**
• Andere administratieve uitgaven		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
TOTAAL DG MOVE	Kredieten	p.m.	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

		Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Jaar Na 2027	TOTAAL MFK 2021-2027
TOTAAL kredieten onder de rubrieken 1 tot en met 7	Vastleggingen	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
van het meerjarig financieel kader	Betalingen	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**

			Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Jaar Na 2027	TOTAAL MFK 2021-2027
TOTAAL beleidskredieten	Vastleggingen	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	0,000	**p.m.**
	Betalingen	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	**p.m.**
TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten		(6)	p.m.	p.m.	p.m.	0,000	**p.m.**
TOTAAL kredieten onder RUBRIEK 5	Vastleggingen	=4+6	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**0,000**	**p.m.**
van het meerjarig financieel kader	Betalingen	=5+6	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**

			Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Jaar Na 2027	TOTAAL MFK 2021-2027
• TOTAAL beleidskredieten (alle beleidsrubrieken)	Vastleggingen	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	0,000	**p.m.**
	Betalingen	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	**p.m.**
• TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten (alle beleidsrubrieken)		(6)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	**p.m.**
TOTAAL kredieten onder de rubrieken 1 tot en met 6	Vastleggingen	=4+6	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**0,000**	**p.m.**
van het meerjarig financieel kader (referentiebedrag)	Betalingen	=5+6	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**

Rubriek van het meerjarige financiële kader	**7**	"Administratieve uitgaven"[19]

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

		Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Jaar Na 2027	TOTAAL MFK 2021-2027
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEKEN 1 tot en met 7	Vastleggingen	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
van het meerjarig financieel kader	Betalingen	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**

[19] The necessary appropriations should be determined using the annual average cost figures available on the appropriate BUDGpedia webpage.

3.2.3. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten

– ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig

– ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.3.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

GOEDGEKEURDE KREDIETEN	Jaar **2025**	Jaar **2026**	Jaar **2027**	Jaar **Na 2027**	**TOTAAL 2021-2027**
RUBRIEK 7					
Personele middelen	0	0	0	0	0
Andere administratieve uitgaven	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Subtotaal RUBRIEK 7	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Buiten RUBRIEK 7					
Personele middelen – 13.01.03.74 – Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu – Bijdrage van Connecting Europe Facility (Vervoer) voor militaire mobiliteit*	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	**p.m.**
Andere administratieve uitgaven – 13.01.03.01 – Ondersteunende uitgaven voor militaire mobiliteit**	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	**p.m.**
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
TOTAAL	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**

3.2.4. Geraamde personeelsbehoeften

– ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig

– ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.5. Overzicht van het geschatte effect op met digitale technologie samenhangende investeringen

Verplicht: in onderstaande tabel moet de beste schatting worden gegeven van de met digitale technologie samenhangende investeringen die uit het voorstel/initiatief voortvloeien.

De kredieten onder rubriek 7 moeten in uitzonderlijke gevallen in het desbetreffende onderdeel worden opgenomen, indien vereist voor de uitvoering van het voorstel/initiatief.

De kredieten onder de rubrieken 1 t/m 6 moeten worden weergegeven als “IT-beleidsuitgaven inzake operationele programma’s”. Deze uitgaven betreffen het operationele budget dat gebruikt moet worden voor hergebruik, koop of ontwikkeling van IT-platforms of tools die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het initiatief, alsook daarmee verband houdende investeringen (bv. licenties, studies, gegevensopslag enz.). De in deze tabel vermelde informatie moet in overeenstemming zijn met de gegevens in deel 4, “Digitale dimensies”.

TOTAAL Digitale en IT-kredieten	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK 2021-2027
	2025	**2026**	**2027**	**Na 2027**	
RUBRIEK 7					
IT-uitgaven (algemeen)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Subtotaal RUBRIEK 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Buiten RUBRIEK 7					
IT-beleidsuitgaven inzake operationele programma's*	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	**p.m.**
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
*IT-bedrijfsuitgaven inzake operationele programma's gefinancierd uit 13.01.03.01 – Ondersteunende uitgaven voor militaire mobiliteit					
TOTAAL	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**

3.2.6. Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader

Het voorstel/initiatief:

– ☒ kan volledig worden gefinancierd door middel van herschikking binnen de relevante rubriek van het meerjarig financieel kader (MFK)

Dit initiatief zal worden gefinancierd met bestaande middelen, waarbij de budgetten van de betrokken programma's en de daaraan toegewezen personele middelen niet worden overschreden. Op grond van dit voorstel zal het budget van de EIC met 210 miljoen EUR worden verhoogd, afkomstig uit de ongebruikte bedragen en terugvloeiende middelen van het EIC-proefproject in het kader van Horizon 2020. De herprogrammering zal een herschikking vereisen tussen rubrieken van het MFK, zoals bepaald in de verordeningen betreffende het cohesieprogramma en de Connecting Europe Facility en de tussentijdse evaluatie van het cohesieprogramma.

3.2.7. Bijdragen van derden

Het voorstel/initiatief:

☒ voorziet niet in medefinanciering door derden

3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

– ☐ Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten

– ☒ Het voorstel/initiatief heeft de hieronder beschreven financiële gevolgen:

  – ☒ voor de eigen middelen

  – ☐ voor overige ontvangsten

  – ☐ geef aan of de ontvangsten worden toegewezen aan de begrotingsonderdelen voor uitgaven

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Begrotingsonderdeel voor ontvangsten:	Voor het lopende begrotingsjaar beschikbare kredieten	Gevolgen van het voorstel/initiatief[20]			
		Jaar **2024**	Jaar **2025**	Jaar **2026**	Jaar **2027**

– Vermeld voor de toegewezen ontvangsten de betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.

Dit initiatief zal worden gefinancierd met bestaande middelen, waarbij de budgetten van de betrokken programma's en de daaraan toegewezen personele middelen niet worden overschreden. Op grond van dit voorstel zal het budget van de EIC met 210 miljoen EUR worden verhoogd, afkomstig uit de ongebruikte bedragen en terugvloeiende middelen van het EIC-proefproject in het kader van Horizon 2020.

– 4. DIGITALE DIMENSIES

4.1. Voorschriften met digitale relevantie

De voorgestelde wijzigingen bevatten geen nieuwe voorschriften met digitale relevantie. De beoordeling van de digitale relevantie is reeds uitgevoerd voor elk van de programma's waarop de wijzigingen betrekking hebben, en de voorgestelde wijzigingen bevatten geen aanvullende verplichtingen of bepalingen met betrekking tot het verzamelen, verwerken, genereren, uitwisselen of delen van gegevens, de automatisering of digitalisering van processen van belanghebbenden, het gebruik van nieuwe of bestaande digitale oplossingen, of digitale overheidsdiensten. Er worden daarom in dit voorstel geen aanvullende voorschriften met digitale relevantie vastgesteld.

[20] Voor traditionele eigen middelen (douanerechten en suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 20 % aan inningskosten.